

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quomodò consolandi suntij. qui rebus aduersis animo deiecti sunt. Cap.
XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

postquam is, qui solus delet iniquitates, Deus culpam sacramento penitentiæ nobis remisit, dispensator honorum, Ecclesia administrator, Christi vicarius Romanus Pontifex pœnas etiam remittat, ex meritis preciosissimi sanguinis Christi, cuius vna gutta sufficeret ad redimendos omnes, qui fuerunt, qui sunt, & qui futuri sunt homines; ex meritis itidem B. Mariæ virginis, sanctorum omnium, precibus fidelium, ut pœna, qua digni eramus, liberemur, misericordiæ & indulgentiæ diuinæ participes efficiamur. Verum tanto beneficio addendum est, neminem posse gaudere, qui sanctissimo penitentiæ sacramento à Deo peccatorum suorum veniã non impetrauerit; qui vitam, ut D. Augustinus scripsit, non mutauerit, ut vitam acciperet Sanctissimam Eucharistiam.

Quomodò consolandi sunt ij, qui rebus aduersis animo deiecti sunt.

Cap. XXII.

CV M multis & varijs periculis hominum vita sit exposita, & multa quotidie accidant, quibus, quæ natura humana est infirmitas, maximè perturbamur; idè infirmum, nè dicam miserum, animal homo, sæpè cõsolatione maximè indiget. quam nobis sic liceat describere: dolorum et sollicitudinum moderationem à recto iudicio, & à spe diuinæ providentiæ, & paternæ ipsius gubernationis profectam: cuius totius consolationis, cum sit Deus idem, qui est pater misericordiarum, excitandus est populus, ut è celo consolationem in rebus aduersis petat & expectet, ad quam orator Ecclesiasticus populum ita poterit

terit excitare, exemplo illorum, qui ex tribulationibus in primis maximam vtilitatem ceperunt, vt Ioseph, qui in exilio, et in terra paupertatis suae, ad eum dignitatis gradū peruenit, vt vniuersa Aegypto p̄ficeretur: filij Israel, quanto magis ab Aegyptijs opprimebantur, tanto magis multiplicabantur, & crescebant: exul Ezechiel in Chaldaea, in medio captiuorū vidit admirabiles Dei visiones: Nabuchodonosor rex in rerum prosperitate arrogans & superbus, ab hominibus eiectus fuit, & in bestia commutatus, tandem sensum, quem amiserat, recuperauit; quia, quem prius blasphemauerat Deum, laudauit. quibus, & plurimis alijs exemplis ostēdere poterit orator, rebus aduersis affligi & tentari homines, aut, vt eorū virtus, tanquā aurū in fornace probetur, atq; exerceatur; aut, vt eorum peccata expientur. Tribulationes & tentationes, dicat orator (vtimur his & quibusdā alijs nominibus in Ecclesia vsitatis, quia oratorem Ecclesiasticū informare studemus) erudire homines, ad multas virtutes, ad humilitatem, ad patientiā, & in primis ad prudentiam: Deum hac ratione reprimere illos, qui rebus secundis insolentes sunt: tribulationem esse pedagogum ad timorem Dei, esse expultricem contumeliae, incontinentiae, vanitatis: verissimas esse illas sententias: Cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum: et, iuxta est Dominus ijs, qui tribulato sunt corde: nullum esse malum, ex quo elici non possit bonum. quod docens S. Chrysostomus, in quodam sermone inquit: Passus es malum? si vis, non est malum; gratias age Deo, & est bonum. quod praclare cognouerat vir ille diuino numine afflatus, qui in maximis tribulationibus constitutus, dicebat: Per singulos

dies benedicam te, & laudabo nomen tuum in seculum, & in seculum seculi. addat mala, quæ nobis accidunt, plerunq; nobis accidere propter peccata, quod S. Gregorius Nazianzenus in oratione de plaga grandinis, affirmare visus est; cum præclarissima peccatorum enumeratione, ostendit grandinem diuino consilio è calo cecidisse. cuius aliquas sententias, quibusdam mutatis, quibusdam etiam additis, commemorans Ecclesiasticus orator dicere poterit: omnes calamitates oriri, quia alius pauperem oppressit, terræq; partem occupauit, alius limites suos sceleratè, vel fraude, vel vi extendens domum domui, & agrum agro adiunxit: vt vicino aliquid extorqueret, & hoc maxime studuit, vt vicinum nullum haberet; perinde ac si solus esset habitaturus in terra, quia alius vsuris terram fœdauit, colligens vbi non seminauit, ac metens, vbi non sparsit: non ex cultura, sed ex pauperum egestate & penuria diuitias suas auxit: quia alius decimis Deo debitis, eundem cali & terræ principem defraudauit, immemor maximorum, quæ accepit, beneficiorum: quia alius nec viduæ, nec orphani calamitatibus commotus, nec panem, cibumq; exiguum pauperi, immò Christo dedit: quia alius humiles cõtempnit, alius monentem odio habuit, alij obliuio eorum verborum: Benedictus Dominus, quoniam diuites facti sumus: opes industriæ suæ, Deo acceptas non retulerunt: alij frumentum mercati, sordidum quæstum ex eius caritate captantes, illa verba proferunt: quando effluet mensis, vt rerum precia augeamus, & thesauros recludamus? indè calamitates, diuina exigente iustitia, oriuntur: ideò grandines de celo cadunt, ideò terræ motus vastant ciuitates, & horribiles fluiuiorum inundationes,

nes, ideò fame, peste, bello, seuisimisq; tyrannis, tàquàm instrumentis, vtitur Deus, ad còuertendum populū suum: sed valdè deplorādum est, quòd sicut eodem igne aurum rutilat, palea fumat; ità vna eadem afflictionum vis, multos quidem ad praeclarissimas virtutes exercet, sed plerosq; damnat, perdit, exterminat: quoniam omnes suas cogitationes & spes, cùm in rebus hisce fluxis & caducis, non in Deo, fixas & locatas habeant, diuinam voluntatem non agnoscunt, & amore proprio decepti, ignorant multo melius esse probari et tentari; quàm non tentari & reprobari. Quarè tractet orator, nō esse miserum corripì à Domino, plagis affici à patre, cùm ipse dixerit: Quos amo, corrigo & castigo. cumq; ipse fidelis Deus, non patiatur nos tentari supra id, quod possumus, sed miserrimum esse, plagis caelestis patris non fieri meliorem.

Quomodò excitandi sint auditores ad spem.

Cap. XXIII.

SPES est expectatio boni, ad quam excitāt Christianos homines, Dei bonitas, Christi passio, & multorum martyrum beata mortes, quibus ad vitam peruenerunt aeternam. Pulcherrimus est locus B. Gregorij Nazianzeni, qui Ioëlis sententiam proferens, Quis scit, si conuertatur Dominus, et benedictionem relinquat? ipse subiungit: Ego planè scio, & sum diuinæ misericordiae sponsor. cùm enim ira diuinæ naturæ aduersetur, sine dubio, si voluerimus, ad virtutem, eius naturæ maximè propriam, ad misericordiã conuertetur. In solēnitatibus autem, in primis ad spem Ecclesiasticus orator excitare poterit, vt sanctissimo